



Kalendarium wydarzeń

[🏠 \(https://finanse.uokik.gov.pl/chf/\)](https://finanse.uokik.gov.pl/chf/) » [Kalendarium \(https://finanse.uokik.gov.pl/chf/kalendarium/\)](https://finanse.uokik.gov.pl/chf/kalendarium/) »

Sprostowanie dyrektywy w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich

SPROSTOWANIE DYREKTYWY W SPRAWIE NIEUCZCIWYCH WARUNKÓW W UMOWACH KONSUMENCKICH

Trzynastego października 2016 r. zostało opublikowane w [Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej \(L 276/17\)](http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2016.276.01.0017.02.POL&toc=OJ%3AL%3A2016%3A276%3AFULL) (http://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.L_.2016.276.01.0017.02.POL&toc=OJ%3AL%3A2016%3A276%3AFULL) sprostowanie art. 4 ust. 1 Dyrektywy 93/13¹, w wyniku którego usunięta została rozbieżność wynikająca z nieprawidłowego tłumaczenia polskiej wersji Dyrektywy.



Oto co uległo zmianie w art. 4 (pogrubione):

„1. Nie naruszając przepisów art. 7, nieuczciwy charakter warunków umowy jest określany z uwzględnieniem rodzaju towarów lub usług, których umowa dotyczy i z odniesieniem, **w czasie wykonania umowy**, do wszelkich okoliczności związanych z **wykonaniem umowy** oraz do innych warunków tej umowy lub innej umowy, od której ta jest zależna.”,

zostało zamienione na:

„1. Nie naruszając przepisów art. 7, nieuczciwy charakter warunków umowy jest określany z uwzględnieniem rodzaju towarów lub usług, których umowa dotyczy i z odniesieniem, **w momencie zawarcia umowy**, do wszelkich okoliczności związanych z **zawarciem umowy** oraz do innych warunków tej umowy lub innej umowy, od której ta jest zależna.”.

Powyższe sprostowanie powinno ułatwić konsumentom dochodzenie roszczeń w sądach i odpieranie argumentów przedsiębiorców w zakresie uznania postanowień umowy za abuzywne. Konieczność sprostowania wynikała m.in. z faktu, że niektóre sądy odmiennie interpretowały przepisy kodeksu cywilnego, w którym - w art. 385² Kodeksu cywilnego - prawidłowo (tj. zgodnie z wolą europejskiego ustawodawcy) został implementowany art. 4 ust. 1 Dyrektywy. Dotyczy to w szczególności spraw konsumentów dochodzących roszczeń z umów kredytów hipotecznych indeksowanych lub denominowanych do franka szwajcarskiego, w których to sądy próbowały usprawiedliwiać abuzywny charakter postanowień dot. wyliczania wartości kredytu lub poszczególnych rat tym, że konsumenci nie wykazali tego, że bank w trakcie wykonywania umowy dowolnie lub nieprawidłowo (mając na względzie uwarunkowania ekonomiczne) obliczał te wartości. Próbowaly tym samym powiązać abuzywność postanowień z faktycznym wykonywaniem umowy. Prezes UOKiK zanegował takie stanowisko m.in. w istotnych poglądach wydawanych w sprawach tzw. frankowiczów, np. w sprawie rozpatrywanej przed Sądem Okręgowym w Warszawie o sygn. XXVII Ca 678/16 przeciwko mBankowi S.A (https://www.uokik.gov.pl/aktualnosci.php?news_id=12577&news_page=1).

Konsument nie musi udowadniać nieprawidłowego sposobu wykonania umowy dla wykazania spełnienia przesłanek określonych w art. 385¹ § 1 Kodeksu cywilnego. Niedozwolony charakter klauzuli umownej należy ocenić z uwzględnieniem okoliczności z momentu zawarcia umowy i bez znaczenia - dla stwierdzenia abuzywności - pozostaje to, w jaki sposób przedsiębiorca wykonywał umowę w oparciu o kwestionowane postanowienie umowne. Klauzula jest abuzywna z mocy samego prawa (*ex lege*) i z chwilą zamieszczenie jej we wzorcu, a nie z momentem potwierdzenia jej abuzywności przez uprawniony organ (*ex tunc*).

Niniejsze sprostowanie nie zmienia stanu prawnego wynikającego z Dyrektywy 93/13 i powinno mieć zastosowanie do wszystkich spraw, które obejmuje ww. Dyrektywa, nawet jeżeli umowa została zawarta z przedsiębiorcą przed opublikowaniem sprostowania.

¹ Dyrektywa Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich - 3 1993 L 0013, Dz. U. UE L 95, 21/04/1993